

GLAZBENO-MOLITVENO RAZMATRANJE MUKE KRISTOVE

T E N E B R Æ

GLAZBENO-MOLITVENO RAZMATRANJE MUKE KRISTOVE

T E N E B R Æ

UVOD

I.

Tomas Luis de Victoria
TENEBRÆ FACTÆ SUNT

Tenebræ factæ sunt,
dum crucifixissent
Jesum Judæi:
et circa horam nonam
exclamavit Jesus
voce magna:
Deus meus, ut quid
me dereliquisti?
Et inclinato capite,
emisit spiritum.

Exclamans Jesus
voce magna, ait:
Pater, in manus tuas
commendo spiritum meum.
Et inclinato...

Tama nastá posvuda
čim razapeše
Isusa Židovi:
i oko ure devete
povika Isus
iza glasa:
„Bože moj,
zašto si me ostavio?“
I pognuvši glavu
preda duh.

Povikavši glasno,
kaza Isus:
„Oče, u ruke Tvoje
predajem duh svoj!“
I pognuvši...

II.

UVODNO RAZMATRANJE

Riječ „Tenebræ“ u prijevodu
s latinskoga znači tama, odnosno sjene.
Približavajući se kraju korizmenoga hoda,
započinjemo putovanje u tamu,
na mjesto dubokih i gustih sjena.
Danas pratimo Isusa u njegovim zadnjim satima.
Svjedočimo boli i patnje koje proživljava.
Slušamo riječi osude i pogrde.

A u tome svemu – On je nevin.
On je vjeran sluga i Sin Božji,
koji vrši volju i djelo Očevo –
donošenje Radosne vijesti ljubavi, mira i nade.
I tako, kroz ovu glazbeno-molitvenu meditativnu večer,
i mi smo pozvani s poštovanjem
i pažnjom koračati uz Isusa –
da bismo bolje znali,
da bismo lakše razumjeli,
da bismo bili njegovi prijatelji,
učenici, njegovi svjedoci.
Budimo u miru i znajmo – Bog je tu.

III.

Gregorijanski napjev LAMENTATIO IEREMIAE PROPHETAE (INCIPIT)

Incipit Lamentatio
Jeremiae prophetae.

Počinje plač
Jeremije proroka.

ALEPH. Quomodo sedet
sola civitas plena populo!
Facta est quasi vidua
domina gentium;
princeps provinciarum
facta est sub tributo.

ALEF. Kako sjedi osamljen
grad pun puka,
postade kao udovica
Gospodar naroda;
Knez provincija
pade pod jaram.

BETH. Plorans ploravit in nocte,
et lacrimæ ejus in maxillis ejus:
non est qui consoletur eam,
ex omnibus caris ejus;
omnes amici ejus spreverunt
eam, et facti sunt ei inimici.

BET. Gorko plače noću
i suze teku niz obraze njegove:
nema tko da ga utješi
od svih milih njegovih;
svi ga prijatelji prezreše i
postadoše mu neprijateljima.

GHIMEL. Migravit Judas
propter afflictionem,
et multitudinem servitutis;
habitavit inter gentes,
nec invenit requiem:
omnes persecutores ejus
apprehenderunt eam
inter angustias.

Jerusalem, Jerusalem,
convertere ad
Dominum Deum tuum.

GIMEL. Iseli se Juda
od nevolje
i ljutoga ropstva;
prebiva među narodima
i ne nalazi mira:
svi progonitelji njegovi
uhvatiše ga
u nevoljama.

Jeruzaleme, Jeruzaleme,
obрати se
Gospodu Bogu svojemu!

I. PRVO RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Iz 53, 2-5

Izrastao je pred njim poput izdanka, poput korijena iz zemlje sasušene. Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja da bismo se u nj zagledali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. Prezren bješe, odbačen od ljudi, čovjek boli, vičan patnjama, od kog svatko lice otklanja, prezren bješe, odvrgnut. A on je naše boli ponio, naše je boli na se uzeo, dok smo mi držali da ga Bog bije i ponižava. Za naše grijehe probodoše njega, za opacine naše njega satriješe. Na njega pade kazna - radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše.

II.

Anton Bruckner

VEXILLA REGIS

Vexilla regis prodeunt:
Fulget crucis mysterium
Quo carne carnis conditor,
Suspensus est patibulo.

Barjaci kreću Kraljevi,
otajstvo Križa sjaji se,
na kojem Život umrije
i smrću ljude oživi.

O Crux ave, spes unica,
Hoc passionis tempore
Auge piis justitiam,
Reisque dona veniam.

Oj zdravo, Križu, nado sva!
U dane Muke Gospodnje
umnoži milost dobrima
i digni krivnju s grešnika.

Te, summa Deus Trinitas,
Collaudet omnis spiritus:
Quos per crucis mysterium
Salvas, rege per saecula.
Amen.

Naš spase, sveta Trojice,
nek' svaki duh veliča te,
Ti dijeliš Križa plodove,
Ti vječnu slavu podaj nam.
Amen.

III.

MOLITVA

Tko si Ti, blaga svjetlosti?
Tko si Ti, koja rasvjetljuješ tamu moga srca?
Tko si Ti, koja me obuhvaćaš, ispunjaš,
moje biće prožimaš?
Ti bliža meni od mene same,
a ipak nedostupna i neusporediva; ona iz koje sve izvire.
U Getsemanskom času Ti si se za me krvlju znojila,
rimskim bičem si se sva izranila,
trnjem se okrunila, na drvu križa raspela,
o Gospodine moj, moja vječna Ljubavi.
Amen.

II. DRUGO RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Mk 14, 35-38

Ode malo dalje, pade na zemlju te je molio da ga mine, ako je moguće, taj čas. Govorio je: „Abba, oče moj! Sve je tebi moguće. Otkloni ovaj kalež od mene! Ali ne što ja hoću nego što hoćeš Ti!“ Vрати se, nađe ih gdje spavaju, te reče Petru: „Šimune, spavaš! Nisi mogao probdjeti ni jedan sat! Bdijte i molite, da ne padnete u napast! Duh je voljan, ali je tijelo slabo.“

II.

Giovanni Pierluigi da Palestrina

KYRIE, ELEISON

Missa papæ Marcelli

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

III.

MOLITVA

Dobri Gospodine,
ne pouzdajem se nimalo u svoje zasluge,
nego samo u Tvoje milosrđe i Tvoju dobrotu.
Moje srce i moje tijelo okaljano je mnogim prijestupima,
svojih misli ni svoga jezika ja nisam oprezno čuvao.
Zato, dobri Bože strašna veličanstva,
ja jadnik, utječem se Tebi, izvoru milosrđa;
žurim k Tebi da me ozdraviš;
sklanjam se pod Tvoje okrilje;
ne mogu opstati pred Tobom sucem,
zato uzdišem k Tebi spasitelju.
Amen.

III. TREĆE RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Est 4, 17l.17s.17z

Gospodine moj, kralju naš, Ti si jedini! Dođi u pomoć meni koja sam sama, kojoj nema druge pomoći do Tebe, jer opasnost je moja u ruci mojoj. Metni u moja usta primjerenu riječ pred lavom, a njegovo srce zadahni mržnjom na neprijatelja našega; da zatre njega i njegove sumišljenike. Bože, nadasve moćni, uslišaj glas beznadnih i izbavi nas iz ruke opakih, a oslobodi i mene od straha mojega!

II.

Orlando di Lasso
TRISTIS EST ANIMA MEA

Tristis est anima mea
usque ad mortem:
sustinete hic,
et vigilate mecum:
nunc videbitis turbam,
quæ circumdabit me:
Vos fugam capietis,
et ego vadam
immolari pro vobis.

Duša mi je
nasmrt žalosna:
ostanite ovdje
i bdijte sa mnom:
sada ćete vidjeti rulje
koje će me okružiti:
Vi ćete se razbježati,
a ja idem
žrtvovati se za vas.

III.

MOLITVA

Gospodine,
kada bih trebala izabrati relikviju Tvoje muke,
izabrala bih onu posudu punu prljave vode
kojom si oprao noge svojih učenika.

Prošla bih svijetom
i pred svačijim bih se nogama opasala ubrusom,
kleknula,
i ne bih podizala oči iznad koljena
da ne bih mogla razlikovati
neprijatelja od prijatelja.
I prala bih noge
skitnici, bezbožniku, ovisniku, zatvoreniku, ubojici,
onome tko me više ne pozdravlja,
onome za koga čak ni ne molim,
onome koji me progoni,
u tišini,
sve dotle dok u mojoj,
Tvoju ne osjeti ljubav.
Amen.

IV. ČETVRTO RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Jdt 9, 11-14

O Gospode, Bože Oca moga, Tvoja snaga nije u mnoštvu niti moć Tvoja u silnicima, nego si Ti Bog poniznih, pomoćnik si malenih, potporanj slabih, utočište napuštenih, spasitelj očajnih. Doista, Bože Oca moga, Bože baštine Izraelove, gospodaru neba i zemlje, tvorče voda, kralju svega stvorenja, uslišaj molitvu moju! Daj mi zamamnu riječ koja ranjava i obara u krvi one koji su strahote smislili protiv Tvoga saveza, svetog Doma, brda Siona i kuće sinova tvojih.

Učini da spozna sav narod Tvoj i svako pleme da si Ti Bog, Bog svake moći i snage, i da osim Tebe nema drugoga zaštitnika rodu Izraelovu!

II.

Antonio Lotti
CRUCIFIXUS A 8

Crucifixus etiam pro nobis:
sub Pontio Pilato:
passus et sepultus est.

Raspet također za nas:
pod Poncijem Pilatom
mučen i pokopan.

III.

MOLITVA

O uzvišena poniznosti!
O ponizna veličanstva,
da se Gospodin svemira,
Bog i Sin Božji, tako ponizuje
te se radi našeg spasenja
skriva pod prilikom malo kruha.
Gledajte, braćo, poniznost Božju
i pred Njim srca svoja izlijevajte
i vi se ponizite da vas On uzvisi.
Ništa dakle svoga ne zadržite za se,
da vas cijele primi Onaj
tko se vama sav predaje.
Amen.

V. PETO RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Iv 6, 52-58

Židovi su se tada prepirali među sobom i govorili: Kako nam ovaj može dati tijelo svoje za jelo? Isus im stoga odvrati: Zaista, zaista, kažem vam, ako ne jedete tijela Sina Čovječjega i ne pijete krvi Njegove, nemate života u sebi. Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ima život vječni i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan. Jer, tijelo je moje jelo istinsko, i krv je moja piće istinsko. Tko jede moje tijelo i pije moju krv, u meni ostaje i ja u njemu. Kao što je mene poslao živi otac i kao što ja živim od Oca, tako će i onaj koji mene blaguje, živjeti po meni. Ovo je kruh koji je s neba sišao. Nije kakvog jedoše očevi vaši i pomriješe. Tko jede ovaj kruh, živjet će uvijek.

II.

Marco Frisina
ANIMA CHRISTI

Anima Christi, santifica me,
Corpus Christi, salva me.
Sanguis Christi, inebria me,
Aqua lateris Christi, lava me.

Passio Christi, conforta me.
O bone Iesu, exaudi me.
Intra vulnera tua absconde me.
Anima Christi...

Dušo Kristova, posveti me.
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krv Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.

Muko Kristova, okrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Među rane svoje sakrij me.
Dušo Kristova...

Ne permittas
a te me separari.
Ab hoste maligno
defende me.

In hora mortis meæ voca me.
Anima Christi...

Et iube me venire ad te,
ut cum sanctis tuis laudem te
per infinita sæcula sæculorum.

Amen.
Anima Christi...

Ne dopusti
da se odijelim od tebe.
Od neprijatelja zlobnoga
brani me.

Na času smrti moje zovni me.
Dušo Kristova...

I zapovjedi mi da dođem k tebi,
da te sa svetima tvojim hvalim
u vijeke vjekova.

Amen.
Dušo Kristova...

III. MOLITVA

Tvoja sam i za Tebe rođena.
Tvoja sam, jer si me stvorio,
Tvoja, jer si me otkupio,
Tvoja, jer si me trpio,
Tvoja, jer si me zvao,
Tvoja, jer si me čekao.

Daj mi smrt, život mi daj,
daj mi zdravlje ili bolest,
čast ili sramotu mi daj,
daj mi rat ili mir velik,
slabost ili snagu čestitu,
jer na sve kažem – da:
Tvoja sam i za Tebe rođena.

Amen.

VI. ŠESTO RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Lk 1, 46-55

Veliča duša moja Gospodina,
i klikće duh moj u Bogu mome Spasitelju
što pogleda na neznatnost službenice svoje.
Odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom.
Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime Njegovo.
Od koljena do koljena dobrota je Njegova
nad onima što se Njega boje.
Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene.
Silne zbací s prijestolja, a uzvisi neznatne.
Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne.
Prihvati Izraela, slugu svoga, kako obeća ocima našim,
spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu
i potomstvu njegovu dovijeka.

II.

Tomas Luis de Victoria
POPULE MEUS (IMPROPERIA)

Popule meus, quid feci tibi?
Aut in quo contristavi te?
Responde mihi.
Quia eduxi te
de terra Aegypti:
parasti Crucem
Salvatori tuo.

Puče moj, što učinih tebi
ili u čem ožalostih tebe?
Odgovori meni!
Jer izvedoh te
iz zemlje Egipta,
a ti pripravi križ
svome Spasitelju.

E

Hagios o Theos.
Sanctus Deus.

Hagios Ischyros.
Sanctus fortis.

Hagios Athanatos,
eleison himas.
Sanctus immortalis,
miserere nobis.

Quia eduxi te per desertum
quadraginta annis:
et manna cibavi te,
et introduxi te
in terram satis bonam:
parasti Crucem
Salvatori tuo.

Popule meus...

Hagios o Theos.
Sveti Bože.

Hagios Ischyros.
Sveti jaki.

Hagios Athanatos,
eleison himas.
Sveti besmrtni,
smiluj nam se.

Jer te vodih kroz pustinju
četrdeset godina:
i manom te hranih,
i uvedoh te
u zemlju dosta dobru:
a ti pripravi križ
svome Spasitelju.

Puče moj...

III. MOLITVA

Gospodine, daj mi njene oči.
Daj mi oči koje će kroz smrt vidjeti život,
kroz grijeh oprost,
kroz razdor jedinstvo.

Gospodine, daj mi njene oči.
Daj mi oči koje će kroz rane vidjeti slavu,
kroz čovjeka Boga,
kroz Boga čovjeka,
kroz sebe Tebe.

Gospodine, daj mi njene oči,
oči sv. Marije Magdalene.
Amen.

VII. SEDMO RAZMATRANJE

I.

Čitanje: Iv 20, 11-15a

Marija je ostala vani kod groba i plakala. Tako, dok je plakala poviri u grob te vidje dva anđela kako sjede u bijelim haljinama na mjestu gdje bijaše položeno Isusovo tijelo: jednoga kod glave, drugoga kod nogu. Oni je upitaju: Ženo, zašto plačeš? Odnesoše moga Gospodina - odgovori im - i ne znam gdje Ga staviše. To reče, obazre se i ugleda Isusa gdje stoji. Ali nije znala da je Isus. Isus je upita: „Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?“

II.

Gregorio Allegri
MISERERE MEI, DEUS

Miserere mei, Deus,
secundum magnam
misericordiam tuam;

et secundum multitudinem
miserationum tuarum, dele
iniquitatem meam.

Amplius lava me
ab iniquitate mea: et
a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco, et peccatum
meum contra me est semper.

Smiluj mi se, Bože,
po velikom
milosrđu svome;

i po mnoštvu
smilovanja svoga
izbriši moje bezakonje!

Operi me svega
od moje krivice,
od grijeha me mojeg očisti!

Bezakonje svoje priznajem,
grieh je moj
svagda preda mnom.

Tibi soli peccavi,
et malum coram te feci;
ut justificeris
in sermonibus tuis,
et vincas
cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus
conceptus sum: et in peccatis
concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti;
incerta et occulta sapientiae
 tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo,
et mundabor; lavabis me,
et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium
et laetitiam: et exultabunt
ossa humiliata.

Averte faciem tuam
a peccatis meis, et
omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me,
Deus, et spiritum rectum
innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua,
et spiritum sanctum tuum
ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris
tui, et spiritu principali
confirma me.

Tebi, samom tebi ja sam
zgriješio i učinio što je zlo pred
tobom: pravedan ćeš biti
kad progovoriš,
bez prijekora
kada presудиš.

Evo, grešan sam već rođen,
u grijehu me
zače majka moja.

Evo, ti ljubiš srce iskreno,
u dubini duše
učiš me mudrosti.

Poškropi me izopom da se
očistim, operi me,
i bit ću bjelji od snijega.

Objavi mi radost i veselje,
nek' se obraduju
kosti satrvene.

Odvрати lice
od grijeha mojih,
izbriši svu moju krivicu.

Čisto srce stvori mi, Bože,
i duh postojan
obnovi u meni!

Ne odbaci me od lica
svojega i svoga svetog duha
ne uzmi od mene!

Vrati mi radost svoga
spasenja i učvrsti me
duhom spremnim!

Docebo iniquos
vias tuas,
et impii ad te convertentur.

Libera me
de sanguinibus,
Deus, Deus salutis meae,
et exsultabit lingua mea
justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies,
et os meum annuntiabit
laudem tuam.

Quoniam si voluisses
sacrificium, dedissem utique;
holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo
spiritus contribulatus;
cor contritum et humiliatum,
Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine,
in bona voluntate tua Sion,
ut aedificentur
muri Jerusalem.

Tunc acceptabis
sacrificium justitiae,
oblaciones et holocausta;
tunc imponent super
altare tuum vitulos.

Učit ću bezakonike
tvojim stazama,
i grešnici tebi će se obraćati.

Oslobodi me
od krvi prolivene,
Bože, Bože spasitelju moj!
Nek' mi jezik kliče
pravednosti tvojoj!

Otvori, Gospodine, usne
moje, i usta će moja
naviještati hvalu tvoju.

Žrtve ti se ne mile,
kad bih dao paljenicu,
ti je ne bi primio.

Žrtva Bogu
duh je raskajan;
srce raskajano, ponizno,
Bože, nećeš prezreti.

U svojoj dobroti
milostiv budi Sionu
i opet sagradi
jeruzalemske zidine!

Tada će ti biti mile
žrtve pravedne
i tad će se
prinosit' teoci
na žrtveniku tvojemu.

III.

Razilaženje u šutnji i sabranosti

GLAZBENO-MOLITVENO RAZMATRANJE MUKE KRISTOVE

T E N E B R Æ

Realizacija glazbenog dijela
Komorni vokalni ansambl Donum

Čitanja odabrao i molitve priredio
vlč. Lovro Biškup

Narator
Leon Žganec Brajša

Autor koncepta
Mislav Lucić

Umjetničko vodstvo projekta
Višeslav Jaklin

VARAŽDINSKA KATEDRALA
VELIKI PETAK, 3. TRAVNJA 2026. ▪ 20.30 SATI

KOMORNI VOKALNI ANSAMBL

D O N U M

SOPRANI

Barbara Pokorny

Maria Horvatić

ALTI

Matea Jelušić

Lucija Čehok

TENORI

Mislav Lucić

Siniša Car

Vedran Lesar

BASI

Fabijan Šamec

Josip Pokorny

UMJETNIČKI VODITELJ

Višeslav Jaklin

*U izvedbi „Crucifixusa“ ansamblu su se pridružili:
Sofija Cingula, Maja Hasija i Joel Šamec*

Ivan Meštrović, Raspeće Veliko (Ženeva, 1916.)